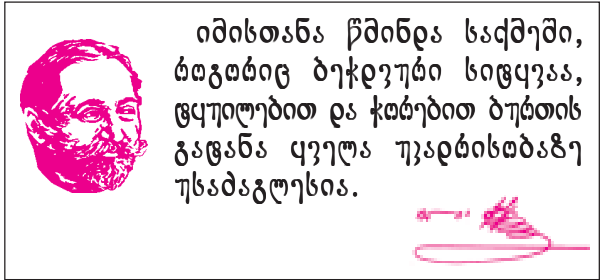

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგობიც ბეჭდუბი სიფყავა, ფყილებით და ჭებობით ბუბთის გაცანა ყულა უკადრისბდაჭე უსაბაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.
შაბათი, 16 იანვარი, 2010 წელი.
№ 9 (6375)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

ვითომ პართლას იუზენკოს რამოსკლელობის ბაემ არ რამოვიდნენ სხვა პრეზიდენტებებს?

რატომ რიზულა ენერგოსამიტი ბათუმში და რა ახალი პროექტი გაუღარდა კონფერენციასა? **3**

ღრო, ჩვენმა საზოგადოებამაც ისე ვეხედოს რუსეთს, როგორც ბალტიის ქვეყნები, პოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია და უნგრეთი უყურებდნენ **3**

სწავლა ბერბია, მაგრამ ვის სჭირდება ჩვენთან 9 ნასწავლი ხალხი?

დაუსაქმებელი უმაღლესდამთავრებული ახალგაზრდები საშუალოს სკოლებად და ლუკმაურისთვის საზღვარგარეთ ბარბიან!

ამერიკა დარტყმის მიყენების საკითხს განიხილავდა **8**

Bloomberg.com

5 რით გააოცვას ბათუმში რამოსული მაკკეინი აფხაზებმა?

შაგბა აფხაზეთს მთავრობის თავმჯდომარედ მოემბლინება **4**

როგორი იქნება წიგნი 10-15 წლის უემდეგ **9**

სოსო ცისკარიშვილი: ხელისუფლებამ სამართლიანი არჩევნების იმედი საბოლოოდ დაასამარა **2**

ცესკოს თავმჯდომარედ პარლამენტმა აირჩია სამიდან ერთ-ერთი თარხნიშვილი – გურაბ ხარატიშვილი

გუშინ პარლამენტის უმრავლესობის ფორმაცია ერთხმად (98 ხმა არც ერთის წინააღმდეგ) ცესკოს თავმჯდომარედ ერთ-ერთი ნაციონალი – გურაბ ხარატიშვილი აირჩიეს. კენჭისყრაში მონაწილეობა არ მიუღიათ პარლამენტის ოპოზიციონერ დეპუტატთა უმრავლესობას. კენჭისყრაზე თავისი კანდიდატურა მოხსნა ყოფილმა თავმჯდომარემ ლევან თარხნიშვილმა.

დღის კარიკატურა

საარჩევნო მატარებლის მოლოდინში

ვინ უხელმძღვანელებს ცესკოს?

ხელისუფლებამ სამართლიანი არჩევნების იმედი საბოლოოდ დაასამარა

ცესკოს თავმჯდომარის დასახელების, პრეზიდენტის მიერ შეჩვენებული კანდიდატებისა და შემდგომ ცესკოში განვითარებულ პროცესებზე „ინტერპრესენის“ პოლიტოლოგ სოსო ცისკარიშვილს ესაუბრა.

– გატონო სოსო, ცესკოს თავმჯდომარის არჩევნებთან დაკავშირებული პროცესების ნაწილი: წარდგინა, განხილვა, შერჩევა დასრულდა. ცესკოში მოქმედების წარმოდგენილი მხარე შერჩეული საბი კანდიდატებიდან მხარი არც ერთს არ დაუჭირა. როგორ შეაფასებდით კანდიდატების შერჩევას და შედეგად ცესკოში განვითარებულ პროცესებს?

– კანდიდატები, რომლებიც შეარჩიეს მოქმედებების სექციისათვის განსახილველად, თავიდანვე მკაფიო ცინიზმი იყო ზოგადად საარჩევნო პროცესისა და კონკრეტულად მოქმედების მიხედვით. მომხდარი სწორედ ასე აღიქვა მოქმედებები და საზოგადოებასაც, რადგან, თავისუფლების ინსტიტუტებს „გაგვიწიდა თავი მოჭრა ძართულ დემოკრატიასაც და ქვეყნის პრაზიდენტსაც, დასასხლად რა ცესკოს თავმჯდომარის კანდიდატად კრიმინალი თარხნივილი. ამით მან რაღაც რაღაც მოიხსოვრა უფლება, ინფორმაციის საშუალებად საზოგადოების სტრუქტურად.

აზრი ხელისუფლებასა და საზოგადოებას. ჩემი აზრით, მოქმედების ორივე ნაწილის ორი ნაწილიდან რომელი წილი აირჩევს ცესკოს თავმჯდომარედ პარლამენტი, ეს მათი გამოცდების ამგვარია. 2008 წელს პარლამენტს რომ მიეძინა მოქმედებისთვის და საბი კანდიდატი იქნებოდა, 2008 წელს ქვეყანა არჩევნების განხილვას გადავიტყვევებდით.

– ხელისუფლებას შეეძლია თქვას, რომ კანდიდატების შერჩევას კანონი არ დაარღვევს...

– ჩემი აზრით, კანდიდატების შერჩევით არაფერიც, უპირველეს ყოვლისა, დადასტურა, რა ტიპის ხელვა აქვს ახს ზოგადად საზოგადოებას მიმართ, ვინ ებუძება საზოგადოებრივი სფეროს, თვალადაც კურადა, – საბი არასამთავრობო ორგანიზაციის, რომლებიც „ნაციონალისტური“ უპრეზიდენტო მონაწილეები. პრაზიდენტმა სრულიად უბუნებელყოფილი 50-მდე არასამთავრობო ორგანიზაციის სურვილი, მათი კანდიდატი ცესკოში მოქმედების მსჯელობის დირსი მიხედვით ყოფილიყო. ცესკოს თავმჯდომარისად საზოგადოების შერჩევით ხელისუფლებამ საბოლოოდ არჩევნების იმედი საბოლოოდ დაასამარა. თუმცა, პოლიტიკურ პარტიების რატიონის უფრო არ გამარჯვდა.

– იმის გათვალისწინებით, რომ ცესკოს თავმჯდომარის საზოგადოების მიხედვით დროებით უნდა სარგებლობდეს, პოლიტიკური პროცესისთვის უკეთესი ხომ არ იქნებოდა, რომ ცესკოს თავმჯდომარის კანდიდატობაზე ხელისუფლებას მოეწონებინათ კონსენსუსის მიღება ეცადა?

– არსებობს კანონმდებლობა, რომელიც არ დაარღვევს, მაგრამ არსებობს წინააღმდეგობა, უბრალოდ ხელი-

სუფლებას დისკომფორტს არ უქმნის. ახლანდელ კანონმდებლობა, რომელიც არ დასაზღვრავს და უხელოა არ არის თვითმკლავდება კანონმდებლობის განმარტებისას, ყოველთვის გადავს ისეთ შედეგებს, რომელიც მივიღებთ. რასაკვირველია, დღევანდელი სპინდელის წილი იყო ამ კანდიდატების მიმართ და ამიტომაც მივიღებთ ცესკოს შედეგად ხელისუფლების შერჩევას შედეგად – 6 : 0.

ჩემი აზრით, ცესკოს თავმჯდომარედ წარმოდგენილი სამი კანდიდატი უფრო ნაკლებად დისკომფორტული აღაზრდი შერჩევა. მართალია, მთარ სიტუაცია საკონსტიტუციო სასამართლოში ვერ მიიღო გადაწყვეტილება, ალღობინა დაცვის ესკორტი გადავადარი პარლამენტის თავმჯდომარისთვის, რაც კანონით იყო გათვალისწინებული, მაგრამ არ დასაზღვრდა იგივე მიმართ უფლებებისა. ამ კანდიდატების შერჩევით უკეთესი ნაწილი აშკარა გააღივია.

– თქვენი აზრით, როგორ განვითარდება საარჩევნო პროცესი, გვერდი ექცევა მინიმუმ, რომ არჩევნების ხელისუფლებას სასარგებლოდ სცანარით ვითარდება... ამ ვითარებაზე როგორი იქნება მოქმედების რეაქცია?

– ხელისუფლების უპირველესი მიზანი ის გასაღვით, რომ არჩევნებში მომხდარი არ არ მიიღოს ირაკლი ალსანია, რაც მათ საშუალებას მისცემს არ გამოიყვანოს გადაწყვეტის ტექნოლოგიები, ანუ უფრო იაცი და უფრო არჩევნები.

ვნახოთ, რას მოილოებოდა „აღივანი საპარტოველოების“. აპირებს თუ არა იმ რაღაც რაღაც მერის საპარტოველოების, გადავს თუ არა იმ უბრძოლო დროებითი აქტიური მოქმედებებზე. დრო გვანახებს, რა პოტენციური წარმომავალი ეს პოლიტიკური ძალები, რომელი პარტიები და საზოგადოების რა ფენები დაუჭირებს მხარს მათ კანდიდატს. ცხადია, ამ პროცესში გამოვლენილი იქნება ყველა ის მხარდობა, რაც ხელისუფლებას გასაღვების ახალი ტექნოლოგიების სახით აქვს ჩაფიქრება უფლი.

კობა პანელიანი

არჩევნები

სამში – ერთის კომბინაცია ჩაიშალა

დევნებებს გოლო წუთს თავად ლევან თარხნივილი გაუთოლა ცხოვრება და თავისი კანდიდატობა „მოხსნა“. მისი კომენტარი კი ასეთია: „გადაწყვეტილება უფრო მივიღე, რაც ჩემთვის ნათელი გასდა, რომ მოქმედების ისევ არჩევნებს უნდა უხისმდება ლევან, ხელმძღვანელობს პოლიტიკური კონიუნქტურიდან გამომდინარე და ამას აკეთებს ჩემგან მტრის ხატის შექმნის ხარჯზე, რითაც მხოლოდ საკუთარი პარტიის მითითებებს ასრულებს“. კითხვაზე, თავად რა ხომ არ შეასრულა ვინმეს მითითება, ამგვარი სკოლანობი გადაწყვეტილების მიღების დროს, იგი უარყოფითად პასუხებს და აცხადებს, რომ ამგვარად „თავისუფალი“ იყო! უფროცაა მას სხდომაზე მოკა გააგვიღება გაუთხარა, რომელიც განაცხადდა, რომ მოქმედების გადაწყვეტილება მიიღო, რომ მათ არა ცესკო ან თუნდაც ლევან თარხნივილმა, არამედ არჩევნები თავად ქვეყნის პრაზიდენტმა მიხილს სააკაშვილმა მოუგო და, ამდენად, მათ არაფერი ამათ თარხნივილთან სადავო. ამგვარად კითხვაზე, ლევან თარხნივილს მოულოდნელი დამარხის გამო აშკარად სასტად დარჩენილი მიხილს გაჭავარინას დაუშვით და დამინტერესდით, რამდენად მოულოდნელი იყო მისთვის თარხნივილის გადაწყვეტილება. მან აღნიშნა, რომ ამ უკანასკნელს მასთან არაფერი უფრთხვანებია, – „უბრალოდ განიშნა, რომ გამოვლენა სურდა“...

ქეთევან ჯაყელი

საკონსტიტუციო ცვლილება

თბილისის მერს საკრებულო კი არა, მოსახლეობა აირჩევს

პარლამენტმა გადაადგინა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების გამო საკონსტიტუციო ცვლილებების მიღებაზე იმგვარად. საკონსტიტუციო ცვლილებებზე შემხილი საორგანიზაციო კომისიის რამდენიმე წევრი იურიდიულ საკითხთა და ადგილობრივი თვითმმართველობის საპარლამენტო კომიტეტის კომისიის თავმჯდომარე ამთხვად იმეტირათავე გააცნო.

კომისიის რამდენიმე წევრის თანხმობით, კონსტიტუციის ერთგვარად დამატებულ მუხლში ჩაინერგა, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები უნდა გამოცხადდეს მის გამართვაზე 60 დღით, და არა 45 დღით ადრე, რომლისც ეს პროექტის პირვანდელ ვარიანტში იყო. ამასთან, პროექტიდან ამოიღებინა სიტყვა „საკრებულოებს“ და ჩაინერგა, რომ ზოგადად, ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები განიარტება. ეს არჩევნები კი, საკონსტიტუციო პროექტის მიხედვით, ჩატარდება არა უგვიანეს 2010 წლის 1 ივნისისა.

საკონსტიტუციო უმრავლესობის წარმომადგენლის პავლე კუბლაშვილის თქმით, თვითმმართველობის არჩევნები 1 ივნისამდე აუცილებლად განიარტება და თარხნილს პრაზიდენტი არჩევნებამდე 60 დღით ადრე გამოაცხადებს. კონსტიტუციის მიხედვით ცვლილებები კი, კუბლაშვილის განმარტებით, აუცილებელია, რათა ვაღის საკითხი კონსტიტუციურ დონეზე აღიწესდეს და ალარ იყოს სადავო.

ჭურბა დეკანოიძე, პრაზიდენტის საპარლამენტო კომისია:

– 1 ივნისამდე ადგილობრივი არჩევნების საბარტოველოებზე კონკრეტული თარიღი უნდა განისაზღვროს, რომელიც უკვე ცნობილია. ამის გარდა, ასევე კონსტიტუციურად დგინდება, რომ თარხნილის პირი უნდა იყოს არჩეული საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი არჩევნების საფუძველზე, იგი მოსახლეობაზე უნდა აირჩიოს, და არა – საკრებულომ, როგორც ეს უხინ იყო.

ნატა ნივლაძე

როგორს მოქმედებთ, ის ხელისუფლებამ თარხნივილი განტევივის ვაცად აქცია

მოქმედების თხოვნას არჩევნების ჩატარების შესახებ, გაერომ ზრდილობითი უარით უპასუხა. ასე რომ, მოგვწონს თუ არა, მომავალ არჩევნებს ეროვნული ცესკო ჩატარებს. თუმცა, ტრადიციონალისტა კავშირის წევრის პაპაძის ბსაბინის აზრით, პრობლემა არც ცესკოშია და არც მის თავმჯდომარეში და ქვეყანას უფრო მასშტაბური ცვლილებები სჭირდება

– პრაზიდენტის მიერ ცესკოს თავმჯდომარის პოსტზე ლევან თარხნივილის წარდგინა, ალბათ, არის ცინიზმი. თუმცა, ჩემი აზრით, თარხნივილი და ის ორი კანდიდატი, რომელთაც არაფერიც, იმიტომ წარადგინეს, რომ კანდიდატები ჩაპარდეს და შედეგად, ის დანიშნონ, ვინც უნდა საბარტოვოდ კი, თარხნივილი განტევივის ვაცად აქცია როგორც მოქმედების, ის ხელისუფლებამ საბოლოოდ თარხნივილი განტევივი და დანიშნა არ არის და არჩევნების წორგულად ჩატარებას ცოტა სასამართლოდ მასშტაბური ცვლილებები სჭირდება.

– ხშირად ამგვარად, თითქმის პარტი-მანისის აქციაზე უხელმძღვანელებს ჩემი აზრით, მთავარი იქნება საკმაოდ მნიშვნელოვანი შედეგები მიიღებინა. რაც შეეხება მოქმედების ტრანსფორმირებას, ეს აუცილებელია. ყოველ შემთხვევაში, ხვალ ახალი მოქმედების ლიდერები ციდან არ ჩამოვრდებიან და არც სპოქსევიტით ამოვლენ. შედეგის მიღება არსებული რესურსით უნდა ვეცადოთ.

– ზოგიერთი მოქმედების არსებობა რესურსს რუსეთისკენ ყურება უნდა იქნას. ზოგიერთი უკვე შევცვალა დანიშნა პუტინს, ზოგი ამ შევცვალა მისთვის შეაფიქრნას საზაროდ გამოთქვას.

– ვერ ვიტყვი, რომ ვგმობ ამ საქციელს. ვინც შევცვალა პუტინს, ის აშკარად და საზაროდ შევცვალა და ეს სჯობს რადეც ვარაუდ პარტიებს და ჩურჩულს. მთხვარე ბატყვით, პარტი იმდენად, თუ რუსეთთან უფრო ახლოს იქნება მისთვის მისთვის საბარტოველო ხელისუფლებას შეეძლება. ვინ ვის შევცვალა, ეს პოლიტიკოსების და კონკრეტული პოლიტიკური ორგანიზაციების გადასახევეტი. ამისთვის იმედი რუსეთთან

დელეგირების გვერდზე, როდესაც საბარტოველო ნეიტრალიტეტის თემაზე ვაუხარბოვდით. სხვათა შორის, ძალიან სინტერესო აღაზრდა ვეცდებოდით.

რუსებს ვეპითხებოდით, საბარტოველო მხარე ნეიტრალიტეტის გამოცხადება იქნებოდა თუ არა საბარტოველო ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის გარანტი. არ ვიცი, ვეპასუხებოდნენ.

– იმედი და იმის შედეგად არსებული სიტუაციები რადიკალურად განსხვავდება იმდენად, რამდენად მათი და დამატებითი რესურსები და შედეგები?

– ალბათ, ყველაფერს პარტად გავთვლი იმ და ავტონომ-დავტონიდი. ისე, არა გგონია, პუტინი მე გაგზავნა უფრო დელოვად. თუ შევხვდები ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას და დამატება, ნებისმიერ აღაზრდას შევცვლი. – მოქმედების ერთი ნაწილი პრაზიდენტის ჩატარებას აპირებს. ამ პროცესში მონაწილეობა ხომ არ გადავინფორმირებ?

ხელვა

ერთი წლის წინათ გაშინგტონში ხელი მოეწერა ქარტიის აშშ-სა და საქართველოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობის შესახებ. სტრატეგიული პარტნიორობის ერთწლიან შედეგებზე „ინტერპრესნიუსი“ პოლიტოლოგ ზურაბ დავითაშვილს ესაუბრა.

— ბატონო ზურაბ, თქვენი აზრით, როგორ სრულდება გაშინგტონის ხელმოწერის შემდეგ საქართველოს შორის გაფორმებული ქარტია? რა კორექტივები შეიტანა ქარტიის სრულად შესრულებაში პრეზიდენტობის მიერ რუსეთთან მიმართებაში გამოცხადებულმა გადატივრთვის პოლიტიკამ?

— თავისთავად, ქარტია არ არის ის დოკუმენტი, რომელიც განაწესებს კონკრეტულ ღონისძიებებს და, რომელთა განხორციელება უნდა მოხდეს. ქარტია არის პოლიტიკური დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძვლებს. ქარტია არის პოლიტიკური დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძვლებს. ქარტია არის პოლიტიკური დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძვლებს.

არც უნდა ველოდეთ. ამერიკის ძირითადი მიზანია, არ იყოს რუსეთთან დაკავშირებული ურთიერთობები და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რუსეთში აშკარად დაარსდება საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძვლები, მაშინვე დაიწყოს ურთიერთობების აღდგენა.

დრო, ჩვენმა საზოგადოებამაც ისე შეხედოს რუსეთს, როგორც ბალტიის ქვეყნები, კოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია და უნგრეთი უყურებდნენ

რატომ უნდა შეხედოს საზოგადოებამ რუსეთს ისე, როგორც ბალტიის ქვეყნები, კოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია და უნგრეთი უყურებდნენ? რადგან რუსეთი არის ისეთივე საფრთხილი საზოგადოებისთვის, როგორც ბალტიის ქვეყნები, კოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია და უნგრეთი უყურებდნენ.

ლის მიწოდების დაუშვებლობის შესახებ; აგრეთვე, მოსკოვის განცხადებებს, თითქოს აშშ საქართველოს იარაღს შემოვლითი გზებით აწვდიდა? ითვალისწინებს თუ არა ქარტია საქართველოსათვის იარაღის მიწოდებას და თუ — კი, ამის შესახებ რატომ დიდად არ საუბრობენ გაშინგტონი და თბილისი?

— იარაღის მიწოდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება იყოს აკრძალული, თუ დანაშაული იარაღის მიწოდებაზე ემპირიულად დასტურდება. აშშ-ს უნდა ჰქონდეს უფლება იარაღის მიწოდების დაკრძალვის შესახებ გადაწყვეტილება. აშშ-ს უნდა ჰქონდეს უფლება იარაღის მიწოდების დაკრძალვის შესახებ გადაწყვეტილება.

თუ ამერიკის საპარტოვლო იარაღს მიწოდებს, ეს არ სცილდება საერთაშორისო სამართლის ნორმებს და სრულიად მისაღებია მსოფლიო საზოგადოებისთვის. საერთაშორისო თანამშრომლობის საფუძვლებზე დაფუძნებული იარაღის მიწოდება ემპირიულად დასტურდება.

— აშკარაა, რომ რუსეთი ცდილობს საქართველოს კავკასიაში საფრთხის შემცველ ქვეყნად წარმოიჩინოს და გარკვეულ იზოლაციაში მოქცევას. თქვენი აზრით, შეძლებს მოსკოვი დიპლომატიურ ასპარეზზე ამის მიღწევას?

დარწმუნებული ვარ, რომ რუსეთს ეს შეუძლებელია. რუსეთს არ აქვს საჭირო რესურსები, რათა დაეხმოს საქართველოს. რუსეთს არ აქვს საჭირო რესურსები, რათა დაეხმოს საქართველოს.

— ფაქტია, რომ ქარტიის და ევროკავშირის კომისიის დაარსების შემდეგ საქართველოს შორის გაფორმებული ქარტია არ მოქმედებს, ანუ რუსეთის ფაქტობრივი განუყოფლობა ვერ მოხერხდება, თქვენი აზრით, რატომ?

გამოკონფირმებული სამიტი

პითომა გართლას იუზენკოს ჩამოუსვლელი ბაგო არ ჩამოვიდნენ სხვა პრეზიდენტების?

რატომ ჩამოვალა ენერგოსამიტი ბათუმში და რა ახალი პროექტი გაუღებდა კონფერენციაზე

14 იანვარს ბათუმში სამხრეთის დერეფნით ენერგორესურსების მიწოდების საკითხით დინტერესებული ქვეყნების პრეზიდენტების მონაწილეობით სამიტი რომ არ გაიმართლებოდა, ამის თაობაზე ინფორმაცია ქალაქში საღამოს გაფრთხილდა. საქართველოს რესპუბლიკის ქვეყნის საგარეო საქმეთა სამინისტროში დაუდასტურეს, რომ სამიტის ნაცვლად ენერგორესურსების მიწოდების საკითხზე და მას პრეზიდენტების ნიკა გილაური გაუქმდებოდა. კონფერენციაში 11 ქვეყნის დელეგაცია და ევროკავშირის წარმომადგენელი პერ ეკლუნდი მონაწილეობდნენ.

დაჯდება და არც ტექნიკური გადაწყვეტილება იქნება. ამასთან, საპარტოვლო შედეგად ახალი საშუალო ალტერნატივი, გაიხილება ნავსადგომების დატვირთვა. ქვეყნის გეოგრაფიული და ეკონომიკური უპირატესობები უფრო მკაფიოდ იქნება გამოხატული. ქვეყნის გეოგრაფიული და ეკონომიკური უპირატესობები უფრო მკაფიოდ იქნება გამოხატული.

როგორც უპირატესობის პრეზიდენტების განცხადება, შარშან მინიმალურად გაიხილება ნავსადგომების დატვირთვა, თუმცა ქვეყნის ნავთობის ინფრასტრუქტურის უქონლობის საფრთხის შემთხვევაში ერთიორად ვეტიკული უფრო მკაფიოდ იქნება გამოხატული. ქვეყნის გეოგრაფიული და ეკონომიკური უპირატესობები უფრო მკაფიოდ იქნება გამოხატული.

რუსეთი და საზოგადოების დერეფნის ნავთობს და გაზსადგომები უნდა უზრუნველყოს დარჩენილი. ჩრდილოეთი კავკასიის და კავკასიის ტალღის მიწოდების საკითხზე უნდა უზრუნველყოს დარჩენილი. ჩრდილოეთი კავკასიის და კავკასიის ტალღის მიწოდების საკითხზე უნდა უზრუნველყოს დარჩენილი.

იხ. 4 გვ.

იხ. 4 გვ.

ხელვა

(მესამე გვერდიდან)

რუსეთთან ურთიერთობების მონესრიგებას საქართველოს ურჩევნია და ევროკავშირი. ხომ არ ნიშნავს ეს, რომ მოსკოვისა და თბილისის შორის დიალოგი მხოლოდ კრემლის პირობებზეა შესაძლებელი? თუ ასეა, ეს რას შეიძლება ნიშნავდეს?

ეს ევროპის მხრიდან, გარკვეულწილად, პასუხისმგებლობის თავიდან არიდებაა. ევროპა კალიან კარგად იცის, რომ მართლ საპარტიო რუსეთთან ურთიერთობას ვერ მოაგვარებს, ყოველ შემთხვევაში — უახლოეს მომავალში მაინც ან იმ შემთხვევაში, თუ საპარტიო მოვიდა ხელისუფლება, რომელიც რუსეთის მიმართ „დანაშაულს“ აღიარებს, იტყვის, რომ ჩვენ „დავიმსახურეთ“ ტერიტორიების ოკუპაცია, ვერ უნდა დავივარდოთ აფხაზები და ოსები და შემდეგ ვივლინოთ საპარტიო ურთიერთობების მთლიანობის აღდგენა. ოდნავ უკვე ახალი სხეულად გავხდებით, გავუკვეთავთ კონფლიქტს. დამოკიდებული ვართ იმაზე, ვინ იქნება და ვინ იქნება, რომელიც საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება. ან, რა თქმაობა, რა საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება. ან, რა თქმაობა, რა საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება. ან, რა თქმაობა, რა საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

ლი უნდა ვქონდეთ. საინტერესოა, რუსეთი როდის ურჩევდა აფხაზებს და ოსებს, მომავალი რუსეთი ურთიერთობების საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება. ან, რა თქმაობა, რა საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

ახლა, როცა საპარტიო ურთიერთობების აღდგენისთვის მზად იქნება.

პარაკეტების დაწვებას დასავლეთის გარეშე დიდი ხანია ითხოვდა, რას შეიძლება ველოდოთ დასავლეთის გარეშე რუსეთთან ურთიერთობების აღდგენისთვის მზად იქნება.

ტერიტორიის აღდგენისთვის მზად იქნება. ან, რა თქმაობა, რა საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

კავშირი ან სხვა რამ იქნება. მაგრამ, მნიშვნელოვანია, რომ საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დრო, ჩვენმა საზოგადოებამაც ისე შეხედოს რუსეთს, როგორც ბალტიის ქვეყნები, კოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია და უნგრეთი უყურებდნენ

გვანის მოგვარებას, ეს ნიშნავს, რომ საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

ტიური შედეგი მოუტანოს საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

ქართული ოპოზიციის ერთი ნაწილი მხარს უჭერს რუსეთთან პირდაპირი მოლაპარაკებების და დიალოგის დაწყებას. მთელი ნაწილი ეს პროცესი პუტინის მონაწილეობით უკვე დაიწყო. იმის გათვალისწინებით, რომ მოსკოვი თბილისისგან მოლაპარაკებების დაწყებას მზად იქნება.

საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

ჩამოკონფერენციული სამიტი

(მესამე გვერდიდან)

თურქეთის დღევანდელი პოლიტიკის მიზანმიმართულია და აშენებულია რუსეთის მიმართ. მთელი ნაწილი ეს პროცესი პუტინის მონაწილეობით უკვე დაიწყო.

თურქეთის დღევანდელი პოლიტიკის მიზანმიმართულია და აშენებულია რუსეთის მიმართ. მთელი ნაწილი ეს პროცესი პუტინის მონაწილეობით უკვე დაიწყო.

თურქეთის დღევანდელი პოლიტიკის მიზანმიმართულია და აშენებულია რუსეთის მიმართ. მთელი ნაწილი ეს პროცესი პუტინის მონაწილეობით უკვე დაიწყო.

თურქეთის დღევანდელი პოლიტიკის მიზანმიმართულია და აშენებულია რუსეთის მიმართ. მთელი ნაწილი ეს პროცესი პუტინის მონაწილეობით უკვე დაიწყო.

თურქეთის დღევანდელი პოლიტიკის მიზანმიმართულია და აშენებულია რუსეთის მიმართ. მთელი ნაწილი ეს პროცესი პუტინის მონაწილეობით უკვე დაიწყო.

პითოე გარტლას იუზენკოს ჩამოუსვლალოგის ბაგო პრ ჩამოვიდნენ სხვა პრეზიდენტების?

პითოე გარტლას იუზენკოს ჩამოუსვლალოგის ბაგო პრ ჩამოვიდნენ სხვა პრეზიდენტების? - ამის შესახებ განცხადებით...

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

დღეს, მარტო აზერბაიჯანს შეუძლია მოკლევადიანი ახალი საპარტიო ურთიერთობის აღდგენისთვის მზად იქნება.

ყოველკვირეული ლიტერატურულ-პუბლიცისტური ჩანაწერი №161

მარადიული ფასეულობები

„კმირაპალს საპიტიზმის“ ჩვენთვის ცნობილი თუ უცნობ მკითხველებს ვთავაზობთ მეოცე საუკუნის სააზროვნო სივრცის ერთ-ერთი რეფორმატორის ფილოსოფოს ნიკოლაი ბერდიაევის ესეის ეს გახლავთ, ძალიან საინტერესოდ ჩამოყალიბებული დეფინიციები და განმარტებანი შემოქმედების არსსა და ბუნებაზე, თემა, რომელიც არასდროს ბერდიაე და, ალბათ, იქამდე იარსებებს, სანამ ადამიანი სამყაროში არსებობს და მოვლენასა და საგნებს თავისივე შექმნილ სახელებს არქმევს. მოცემული ტექსტის ქართულენოვანი თარგმანი ქვეყნდება პირველად და შემოკლებული სახით.

სასწრაფოში გამომდებით ახსენებენ ნაყოფს, ნოყიერ ნიადაგში მოხვედრილმა თესვამ რომ უნდა აღმოაჩინოს. საუბარია ღვთისგან მოძულე ადამის ნიჭზე, რომელიც მატებით უნდა დაბრუნდეს. აქ ქრისტიანული იგავურად მიგვანიშნებს შემოქმედებაზე, ადამიანის შემოქმედებით ბუნებაზე. ნიჭის (ტალანტის) დამარხვა, ანუ შემოქმედების უარყოფა არის ცოდვა.

პაულები მოციქულის ყველა სწავლებაში ასახულია ადამიანის მისწრაფება შემოქმედებისაკენ. ღვთისაგან მოძულე ნიჭი ადამიანის შემოქმედებით არჩევანში სახიერდება. ვინაიდან ეს ნიჭი სხვადასხვაგვარია, ამიტომ თვითთველი არის საკუთარ მოწოდებას შემოქმედებითად უნდა ემსახუროს.

ვერ ვიტყვი, რომ სახარებაში არაფერი წერია ზოგადად შემოქმედებაზე. სწორად წაკითხვა საჭირო: რა სურს ღმერთს და რას ელოდება ის ადამიანისგან. შემოქმედება ნიშნავს ზრდას, მატებას, ახლის შექმნას, ისეთის, რაც ამქვეყნად აქამდე არ არსებულა. აქ პრობლემა ოდენ საკითხის დასმამია: შესაძლებელია ვი ახალის, არაჩვეულებრივი შექმნა?

შემოქმედება, თავისი არსით, არარსებულის ანუ არაფრის არსებულად გარდაქმნას გულისხმობს. შემოქმედებაში ხილავთ, განწმენდა, სულიერი თუ სხეულის სტიქიიდან განთავისუფლება ან ამავე სტიქიაზე სულის გამარჯვება. შემოქმედება არსობრივად განსხვავდება დამადებისა თუ ემანაციისგან, იმ პროცესებისგან, როცა მატერიის გამოყოფა და განსხვავება ხდება. შემოქმედებაში არ არის ევოლუციური გარდასახვა მატერიისა ენერჯიაში, როცა არაფერი ახალი არ იქმნება უზრალოდ და გადაადგილება მხოლოდ. ევოლუცია შემოქმედება არ არის, მისი პოლუსია, ევოლუცია აუცილებლობაა, შემოქმედება – თავისუფლება. ის ცხოვრების უდიდესი საიდუმლოებია: არარსებულისგან, არაფრისგან, არადაბადებულისგან ახლის შექმნის მისტიკა. შემოქმედება ზოგჯერ დაკავშირებულია ცოდვასთან, მაგრამ ამავე დროს ის შესაწირიყაა, მსხვერპლიყაა.

თავისუფლების საიდუმლო ადამიანშია, შემოქმედების საიდუმლო კი არის თავისუფლების საიდუმლო. მხოლოდ უსაზღვრო თავისუფლებითაა შესაძლებელი ნამდვილი შემოქმედებითი აქტის განხორციელება – სრულიად ახლის შექმნა, დაბადება... ის გარღვევაა, ამოხეთქვა არაფრისგან, თავისუფლების გავლით, ყოფიერებაში, სამყაროში, ჩვენს არსებობაში. შემოქმედების საიდუმლოს სიმბოლო გახსნილია ბიბლიურ-ქრისტიანულ მითში, როცა მამაზეციერმა არაფრისგან შექმნა სამყარო... თავისუფლად და თავისუფლებისგან.

სამყარო არ ყოფილა ღმერთის ემანაცია, დაბადება ან ევოლუცია. ის იყო

ადრე არარსებული ქმნილება, ანუ ამბოღური სიახლე. შემოქმედება შესაძლებელია ამ სამყაროში იმდენად, რომ იგი ღმერთის მიერ არის შექმნილი. ღმერთი შემოქმედია. ადამიანი ღვთის მიერაა შექმნილი, მის მსგავსად და ხატად. ეს იმას ნიშნავს, რომ ადამიანის მთავარი მოწოდება შემოქმედებაა. შემოქმედება თავისი შემადგენელი თვისებებით რთულია, არაერთსახოვანია და მხოლოდ თავისუფლებით არ მიიღწევა. მას ღვთისგან მოძულე ნიჭი წარმართავს და ქვეყანას შემოქმედის არგნად აქცევს... ამქვეყნად ადამიანი თავს გრძნობს იმ იარაღად, რომელმაც საღვთო საქმეები უნდა შეასრულოს. ამიტომ სასაცილოა ტრამაზი საკუთარი გენიალობის გამო. ადამიანს დამოუკიდებლად არ ძალუძს შემოქმედებისთვის მასალა საკუთარ წიაღში მოიპოვოს. შემოქმედებითი აქტის ბუნება მარადილ შეხვედრად ღმერთის მიერ შექმნილ ბუნების ელემენტებთან. ამგვარი „შეხვედრები“ ჩანს ყველა დარგის ხელოვნებაში, გამოგონებებში, აღმოჩენებში, ჩანს შემეცნებაშიც, ფილოსოფიაშიც... ეს გულისხმობს ღმერთის შექმნილი საგნობრივი სამყაროს რეალობას, რადგან შეიძლება აზროვნება სიცარილეში.

ღმერთმა ადამიანს უბოძა ნიჭი, ტალანტი, გენია და ქვეყნიერება, რომელიც და რომლის საშუალებითაც ხორციელდება შემოქმედების აქტი. ღმერთი მას ეძახის შემოქმედებისთვის, იხმობს, რათა ადამიანმა თავისი მალაი მოწოდება აღასრულოს. ღმერთი ელოდება პასუხს ამ გამოწვევაზე...

ყოველ შემოქმედებით ჩანაფიქრში არის ადამიანის პირველყოფილი თავისუფლების ელემენტი, არაფრით და არაფრის დეტერმინიზებული. უსასრულობა არა ღვთისგან წამოსული, არამედ ღვთისკენ მიმავალი. ღვთის ძახილი სწორედ ამ სიღრმეებისკენ არის მიმართული და პასუხს ელოდება. თავისუფლების ის უძირო სიღრმე, უსასრულობა, ყოველგვარი შემოქმედების თანამდევია, მაგრამ შემოქმედებით მკვრეტელობა იმდენადაა გართულებული, რომ ადვილად არ იხსნება, არ ჩანს ის პირველყოფილი ელემენტი. შემოქმედებითი აქტი კეთილქმნილებისა და თავისუფლების ურთიერთკავშირშია, წამოსული ღმერთისგან

ადამიანისკენ და პირიქით ადამიანისკენ ღმერთისკენ... არსებობს პირველადი შემოქმედებითი ინტუიცია, მხატვრის ჩანაფიქრი, რაც მას ესმის როგორც სიმფონია, ან წარმოდგენილი აქვს ფერწერული და პოეტური სახე. ეს არის შინაგანად ჯერ არგახსნილი აღმოჩენა, გამოგონება, ადამიანური სიყვარულის შინაგანი აქტი, ჯერ არაფერში გამოხატული.

ამ შემთხვევაში ადამიანი ღვას მხოლოდ ღვთის წინაშე და, მისთვის თუ ქვეყნიერებისთვის, შემოქმედება ჯერ რეალიზებული არ არის.

ჩემს შემეცნებაში არსებული წიგნი თუ სამეცნიერო აღმოჩენა ჯერ არ არის ფორმირებული ადამიანებისთვის. ეს უპირველესად ჩემი შინაგანი შემეცნებაა, ჯერ კიდევ ვერგამოხატული ქვეყნიერებისთვის... ეს არის ნამდვილი პირველადი შემეცნება, ჩემი ფილოსოფია, როცა პირისპირ ვდგავარ ყოფიერების საიდუმლოს წინაშე. მეორადი შემოქმედებითი აქტი სიცალიურია, შემოქმედების პროდუქტის რეალიზაცია. იწერება წიგნი და აქ ჩანს ის, რასაც ოსტატობას უწოდებენ. პირველადი შემოქმედებითი აქტი არ არის საგნობრივად გამოსახული ხელოვნება. განხორციელებული ხელოვნება მეორადია და მასში შემოქმედის ცეცხლი თანდათან ნელდება.

როცა ადამიანი შემოქმედია მატერიით და სხვა ადამიანებთან დამოკიდებულებით, იგი დამოკიდებულია, შთავიწუნება და მსხვერპლია. არსებობს მარადიული ტრაგიკული თანხვედრა და ადამიანისპირება შემოქმედებით ცეცხლს, აღმოჩენას, ინტუიციასა და კონკრეტულ სახედ გარდაქმნის, რე-

მოქმედებაშია და არა გარეგნულად რეალიზებულ საგნობრივ სამყაროში. გენიალურობა არის ადამიანის პიროვნების სრულყოფილების ნიშანი და არა სპეციალური ნიჭი, რადგან ღვთის ქმნილება პირველსაწყისისკენ მიისწრაფვის. შემოქმედებითი პროცესი ადამიანში პირველადია და არ შეიძლება იყოს სოციალური ფენების სუბორდინაციით განსაზღვრული... გენიალური არსება არ შეიძლება იყოს პირველად შემოქმედებით პროცესში მთელი თავისი ძალით, მიმართულია პირველწყაროსკენ. უდიდესი ტალანტით რეალიზებული შემოქმედების პროდუქტი გენიოსს წარმოშობს... მაგრამ გენიალური შეიძლება ასევე იყოს სიყვარული მამაკაცისა ქალისადმი, დედისა შვილისადმი, ახლობლებზე შეწევნა და შინაგანი ინტუიციაც, რომელიც საგნობრივად არაფერშია გამოხატული.

გენიალური შეიძლება იყოს ცხოვრების სიმართლის ძიებაზე, ჭეშმარიტების არსის მარადიული კითხვის დაძაბულობის განცდაზე. წმინდანი გენიალურია თვითშემოქმედებაში, საკუთარი არსების გარდასახვაში, მიუხედავად იმისა, რომ ამას ის საგნობრივ სახედ არ ანიჭებს.

შემოქმედებაშია და არა გარეგნულად რეალიზებულ საგნობრივ სამყაროში. გენიალურობა არის ადამიანის პიროვნების სრულყოფილების ნიშანი და არა სპეციალური ნიჭი, რადგან ღვთის ქმნილება პირველსაწყისისკენ მიისწრაფვის.

შემოქმედებითი პროცესი ადამიანში პირველადია და არ შეიძლება იყოს სოციალური ფენების სუბორდინაციით განსაზღვრული... გენიალური არსება არ შეიძლება იყოს პირველად შემოქმედებით პროცესში მთელი თავისი ძალით, მიმართულია პირველწყაროსკენ. უდიდესი ტალანტით რეალიზებული შემოქმედების პროდუქტი გენიოსს წარმოშობს... მაგრამ გენიალური შეიძლება ასევე იყოს სიყვარული მამაკაცისა ქალისადმი, დედისა შვილისადმი, ახლობლებზე შეწევნა და შინაგანი ინტუიციაც, რომელიც საგნობრივად არაფერშია გამოხატული.

გენიალური შეიძლება იყოს ცხოვრების სიმართლის ძიებაზე, ჭეშმარიტების არსის მარადიული კითხვის დაძაბულობის განცდაზე. წმინდანი გენიალურია თვითშემოქმედებაში, საკუთარი არსების გარდასახვაში, მიუხედავად იმისა, რომ ამას ის საგნობრივ სახედ არ ანიჭებს.

შემოქმედებითი პროცესი ადამიანში პირველადია და არ შეიძლება იყოს სოციალური ფენების სუბორდინაციით განსაზღვრული... გენიალური არსება არ შეიძლება იყოს პირველად შემოქმედებით პროცესში მთელი თავისი ძალით, მიმართულია პირველწყაროსკენ. უდიდესი ტალანტით რეალიზებული შემოქმედების პროდუქტი გენიოსს წარმოშობს... მაგრამ გენიალური შეიძლება ასევე იყოს სიყვარული მამაკაცისა ქალისადმი, დედისა შვილისადმი, ახლობლებზე შეწევნა და შინაგანი ინტუიციაც, რომელიც საგნობრივად არაფერშია გამოხატული.

შემოქმედებითი პროცესი ადამიანში პირველადია და არ შეიძლება იყოს სოციალური ფენების სუბორდინაციით განსაზღვრული... გენიალური არსება არ შეიძლება იყოს პირველად შემოქმედებით პროცესში მთელი თავისი ძალით, მიმართულია პირველწყაროსკენ. უდიდესი ტალანტით რეალიზებული შემოქმედების პროდუქტი გენიოსს წარმოშობს... მაგრამ გენიალური შეიძლება ასევე იყოს სიყვარული მამაკაცისა ქალისადმი, დედისა შვილისადმი, ახლობლებზე შეწევნა და შინაგანი ინტუიციაც, რომელიც საგნობრივად არაფერშია გამოხატული.

სი შემოქმედება, შემოქმედებითი გმირობა და აქ ჩვენ ვხვდებით არაჩვეულებრივ ზნეობრივ პარადოქსს – შემოქმედი და შემოქმედება არ არიან დინტენსიუბული საკუთარი თავის გადარჩენით ან დაღუპვით. შემოქმედი ქმნალობის პროცესში იფიქრებს თავის პიროვნებას, განუდგება საკუთარ თავს.

შემოქმედება დაძაბულ-პიროვნულ ხასიათს ატარებს, ამავე დროს იგი პიროვნულობის უარყოფაყაა. შემოქმედება ყოველთვის შესაწირის, მსხვერპლს გულისხმობს. ის თვითდაშეკიდრებაა, ყოფიერების შეზღუდული საზღვრების გადალახვაა. შემოქმედს ავიწყდება თვითგადარჩენის ინსტიქტი, იგი ზეადამიანურ ფასეულობებზე ფიქრობს. შემოქმედებას ყველაზე ნაკლებად ახასიათებს ეგოიზმი. ეგოცენტრული განწყობით შეუძლებელია შექმნა რაიმე ღირებული, მიეცე აღმოაჩენას და უკეთესი სამყარო წარმოიდგინო.

პარადოქსი სწორედ იმაშია, რომ ასკეტური მცდელობაში ადამიანს თავის ნაჭუჭში მოაქცევს, რადგან იგი ოდენ თავის სრულყოფაზე და გადალახვაზე ფიქრობს, ხოლო შემოქმედებითი მცდელობა ადამიანს განაზოგადებს საკუთარ მესთან და შესამყაროსკენ მიმართულებას აძლევს.

შემოქმედებას აქვს თავისი ასკეტიკური მცდელობაში ადამიანს თავის ნაჭუჭში მოაქცევს, რადგან იგი ოდენ თავის სრულყოფაზე და გადალახვაზე ფიქრობს, ხოლო შემოქმედებითი მცდელობა ადამიანს განაზოგადებს საკუთარ მესთან და შესამყაროსკენ მიმართულებას აძლევს.

შემოქმედებას აქვს თავისი ასკეტიკური მცდელობაში ადამიანს თავის ნაჭუჭში მოაქცევს, რადგან იგი ოდენ თავის სრულყოფაზე და გადალახვაზე ფიქრობს, ხოლო შემოქმედებითი მცდელობა ადამიანს განაზოგადებს საკუთარ მესთან და შესამყაროსკენ მიმართულებას აძლევს.

შემოქმედებითი პროცესი ადამიანში პირველადია და არ შეიძლება იყოს სოციალური ფენების სუბორდინაციით განსაზღვრული... გენიალური არსება არ შეიძლება იყოს პირველად შემოქმედებით პროცესში მთელი თავისი ძალით, მიმართულია პირველწყაროსკენ. უდიდესი ტალანტით რეალიზებული შემოქმედების პროდუქტი გენიოსს წარმოშობს... მაგრამ გენიალური შეიძლება ასევე იყოს სიყვარული მამაკაცისა ქალისადმი, დედისა შვილისადმი, ახლობლებზე შეწევნა და შინაგანი ინტუიციაც, რომელიც საგნობრივად არაფერშია გამოხატული.

სამყაროშია და არა გარეგნულად რეალიზებულ საგნობრივ სამყაროში. გენიალურობა არის ადამიანის პიროვნების სრულყოფილების ნიშანი და არა სპეციალური ნიჭი, რადგან ღვთის ქმნილება პირველსაწყისისკენ მიისწრაფვის.

ყველაფერი ღირებული, თვით პურის ცხოვრება კი რომ ხელოვნებაა, ეს ვარაზების (ვარაზაშვილების) გენეტიკურ კოდში გამოიხატა. წარმოშობით რაჭის მაღალმთიან სოფელ მუხლიდან, როგორც იკონებენ, ფიზიკურად გამოავლენებლად ძლიერი და ახო-

ვანი, დარბაისელი სოფრომ ვარაზი თბილისის ქართველ მეპურეთა უსტაბაშად, ხაზაზუხუცესად იყო ცნობილი.

მაშინ თბილისში ხაზაზთა, პურის მცხოველთა დიდებული ამქარი არსებობდა, რომელიც საკუთარი პიროვნული თუ საქმიანობის ღირსებას იცავდა და თავიანთი დროშაც ჰქონდათ როგორც სიმბოლო. ფოტოზე, ამ დროის ქვეშ, ხაზაზთა თავყრილობაა აღმეჭვლილი.

სოფრომ ვარაზი თავის ვაჟს, ვასილ ვარაზს, თავის შემცვლელად, საქმის გამგრძელებლად ზრდიდა, მაგრამ მემკვიდრემ იმედები გაუცრუა. ვასილ ვარაზი სამედიცინო ფიზიოლოგიის დარგში პროფესორი ხდება. 1938 წელს იგი კაროლინის სამე-

ფო აკადემიიდან იღებს ბარათს, რითაც აუწყებენ, რომ ნობელის პრემიაზეა წარდგენილი (ეს დღემდე პირველი და ერთადერთი ფაქტია ქართული მეცნიერების ამგვარი საერთაშორისო აღიარებისა). ნობელიანტობის კანდიდატმა, 30-იანი წლების რეპრესირებული ოჯახის წევრმა ვასილ ვარაზმა ნობელის კომიტეტის მოწვევა საწერი მაგივრად უჭრაში გადაბარა და ეს ამბავი ოჯახის წევრებისთვის თუ საზოგადოებისთვის მხოლოდ მისი გარდაცვალების შემდეგ გახდა ცნობილი. სოფრომ ვარაზის სხვა შვილები – ვანო, ისიდორე და გიორგი ვარაზაშვილები ჭიათურის შავი ქვის მრეწველობას ედგნენ სათავეში და საერთოდ, ქართული მრეწველობის ნაციონალიზაციაზე ოცნებობდნენ.

ვასილ ვარაზის 20-იან წლებში ძმებმა ვარაზაშვილებმა გამოცემულმა „ახლო აღმოსავლეთი“ და „რუსთაველის საზოგადოება“ დააარსეს, რომელსაც ცნობილი ქართველოლოგი რიშარდ მეკელიანი ხელმძღვანელობდა. ინჟინერ ვანო ვარაზაშვილის სახელთანაა დაკავშირებული ჩვენი ბორჯომ-ბაკურიანის რკინიგზის მშენებლობა და აგრეთვე ირანის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი სარკინიგზო ხაზის გაყვანა. ვანო ვარაზაშვილი დაკრძალულია ირანში. რამდენიმე წლის წინათ მისი საფლავი აკურთხა საქართველოს პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ.

„კვირაკალს საკითხავის“ შემდეგ ნომერში ვარაზაშვილების საოჯახო ალბომიდან არანაკლებ საინტერესო ფოტოებს კომენტარებით შემოვთავაზებთ...

საგულისხმო კიდევ ისიც გახლავთ, რომ

სოფრომ ვარაზის ღირსეული გენი მესამე თაობაში განსაკუთრებულად და განუმეორებლად განხორციელდა ქართულ ხელოვნებაში. ავთო ვასილის ძე ვარაზი, ცნობილი და ვფიქრობთ, დღემდე სათანადოდ აღიარებული მხატვარი თბილისელი ხაზაზუხუცესის სოფრომ ვარაზის შვილიშვილი გახლავთ.

ასე რომ, ვარაზების სახით ჩვენმა სამშობლომ პურიც და ხელოვნებაც მიიღო, ოღონდ არა სამჭოთა მასშტაბის განკუთვნილი, ლობუნვად ქვეული „პური და სახაზაზა“.

სურათზე: სოფრომ ვარაზი; თბილისელი მეპურეთა ამქარი საკუთარი დროის ქვეშ.

⊙ ასე ჩვენი ისტორიაა

კოლმეცნიერობას ზოგი დიდად ღირსეულ საქმიანობად თვლის – მისი მიმდევრები შთამბავლობისათვის უდავოდ კარგ საქმეებს აკეთებენ. თუმცა არიან ისეთებიც, რომლებიც მათ დაცინვით უყურებენ და დროის ფუჭად გაცდენას უეჭვინებენ.

დღეს გვინდა ვილაპარაკოთ ერთ კოლექციონერზე, რომელსაც ეს „სენი“ ახალგაზრდობიდანვე შეეყარა, შემდეგ დიდი სახელი გაითქვა, ამასთან თანამედროვეებსა და მომავალ თაობებსაც არაერთი თავსატეხი გაუჩინა. მისი სახელი და გვარია ალექსანდრ სულაკაძე. იგი იმ აზნაურ სულაკაძის შთამომავალია, რომელიც ვახტანგ VI-ის რუსეთში გაჰყვა. მეფე სულ მალე აპირებდა საქართველოში დაბრუნებას. აქედან, როგორც ცნობილია, არაფერი გამოვიდა. ქართველები დარჩნენ რუსეთში, სხვადასხვა სფეროში დაიწყეს საქმიანობა. ბევრმა სამხედრო სარმიველზე ისახელა თავი, ზოგმა – დიპლომატიასა და პოლიტიკაში, ზოგისთვის არც მწერლობა და ხელოვნება იყო უცხო.

ალექსანდრ სულაკაძე (დაიბ. 1771 წელს) ჩინოვნიკის შვილი, ჯერ გვარდიაში მსახურობდა, შემდეგ თადარიგში გავიდა. იგი მატერიალურად საცხებით უზრუნველყოფილი იყო და თავისი შემდგომი საქმიანობა კოლექციონერობას დაუკავშირა. შექმნა მდიდარი მიწათმოქმედის, სადაც დაახლოებით ორი ათასი ჩივნი და 290 ხელნაწერი იყო. ჰქონდა ერთი დიდი დაუთარიც, სადაც გულმოდგინედ იწერდა ყველა იმ ჭოროს, რომლებიც პეტერბურგში გრცელდებოდა. საინტერესოა, რომ ერთი მათგანი გოგოლმაც გამოიყენა, როცა თავის განთქმულ „შინელს“ წერდა.

რას აღარ ნახავდით სულაკაძე-

ვის „მუზეუმში“. ათასგვარ ანტიკვარულ ნივთებს, თიხის ფიგურებს, ქანდაკებებს. ამასთან ძნელი სათქმელი იყო, რომ ყოველივე ეს ოსტატურად შექმნილ ნაყალბებს შეადგენდა.

1807 წლის მარტში იმ დროისათვის რუსეთში პირველი პოეტის სახელის მქონე გავრილ დერუჟინმა სახთხვა თავის მეგობარ ალექსანდრ ოლენინს, აუცილებ-

მელსაც ლიტერატურული ნიჭიც ჰქონდა, იყო დიდი, დაოსტატებული ყალბისმქნელი. როდესაც შეიტყობდა, რომ კოლექციონერებს რომელიმე პერიოდი და შესაძლებელი ლიტერატურული წყაროებიც აინტერესებდათ, მყისვე „ქმნიდა“ შესაბამის ხელნაწერებს (მეტად საინტერესო კალიგრაფიით), ნაირ-ნაირ ნივთებს, რომლებიც იმ ძველ დროს შეეფერებოდნენ. კო-

მით, სულაკაძემა კი მოხერხებულად მოიგო ამ ყოვლისშემძლე მედროვის გული.

რუსული კულტურის უძველეს ძეგლში, რომელსაც „სლოვო ო პოლკუ იგორევე“ ჰქვია, ერთ-ერთი გმირის ბოიანის სახელი გაკვირვით არის ნახსენები. მაშინ სულაკაძემა „აღმოაჩინა“ „ბოიანის სიმღერა“, რომელიც ცხადია, თვითონვე, ოღონდ, უნდა ითქვას, ოსტატუ-

კოლექციონერი და მისციტიკოსი

ლად სწევოდა სულაკაძევის „მუზეუმს“. აი, რას წერდა ოლენინი: „მე დიდი ხანია მესმოდა სულაკაძეზე, როგორც დიდ ანტიკვარზე. იმის გამო, რომ არქეოლოგია ძალიან მიყვარს, ვერ მოვიტყინე და ვესტუმრე. როგორ გგონიათ, რა ვნახე ამ ადამიანთან? მთელი კუთხე სავსე იყო თავის ქაღალდითა და გატეხილი მთლიანობით, რომლებსაც იგი თათართა ხანების ჭურჭლებად ასაღებდა, თითქოს სარაის (ოქროს ურდოს დედაქალაქი ვოლგაზე) ნანგრევებში აღმოაჩინა, ქვის ნატეხი, რომლებზეც, მისი მტკიცებით, კულიკოვის მრძოლის შემდეგ დიმიტრი დონელი ისვენებდა... სულაკაძევის მთავარი სიმდიდრე მაინც იყო სქელი მახინჯი ჭოხი, კეტის მსგავსი, მწყემსები რომ მგლეგის მოსაგერიებლად იყენებენ. ამ ჭოხს იგი ივანე მრისხანის ყავარჯნად ასაღებდა. როცა ვუთხარი, ყოველივე ამას ისტორიული მტკიცებულებები სჭირდება-მეთქი, აღმოთქმულმა მითხრა: „მომიტყვი, მე პატიოსანი კაცი ვარ, მოტყუებას ხომ არ დაგიწყებთ“.

ლექციონერები, რომელთა განვითარების დონე სრულიად უმნიშვნელო იყო, წამდაუწემ წამოგებდნენ ხოლმე ამ ანკვსზე, ყველაფერს იძენდნენ, თუმცა სულაკაძეს ფული ნაკლებად აინტერესებდა – მისთვის მთავარი იყო „მკვლევარისა“ და „მეცნიერის“ სახელი.

სულაკაძემა იმდენი ნაყალბევი შექმნა, რომ ნამდვილ პროფესიონალებსაც კი გზა-კვალი აურიდა. იგი არც პირმოთხრობას და მლიქვნელობას იყო მოკლებული. 1819 წელს, როცა ალექსანდრე I ვალაამის მონასტრის მონახულებას აპირებდა, სულაკაძემა გამოსცა ჩივნი „ვალაამის მონასტრის ძველი და ახალი მატეხე“, სადაც „დაეყრდნო“ არანსებულ წყაროებს თავისი კოლექციიდან და აღწერა, როგორ ეწვია ვალაამს თვით ანდრია პირველწოდებული. „მითითა“ კიდევ ის ადგილი, სადაც მოგვიანებით წარმოიშვა სოფელი გრუზინო, გრაფ არაუკერვის კუთვნილება. გრუზინო სოფელს უწოდა თვით არაუკერვმა (არაყიშვილმა), თავის ქართულ წარმომავლობასთან დაკავშირე-

ნად დაწერა და იგი „პირველი თუ მეორე სულაკაძის ქმნილება“ დაასახელა. რახან ქრისტიანობის მიღებამდე რუსებს დამწერლობა არა ჰქონდათ, რა უნდა ყოფილიყო ეს „სიმღერა“? „აღმოჩნდა“ რომ ის ხელს აძლევდათ რუსებს, ამიტომ საკმაოდ ცნობილმა პიროვნებებმა კი მოიწონეს სულაკაძევის „კვლევები“, რომელმაც რუსეთის ისტორია მრავალი საუკუნით „გააგრძელა“. ცნობილი არქეოგრაფი და მიმლიოგრაფი ბოლხოვიტინოვი წერდა: „ბოიანის ჰიმნზე და ნოვგოროდელ წინასწარმეტყველებზე, მართალია პეტერბურგში კამათობენ, მაგრამ უმეტესობას სჯერა მათ უტყუარობისა“. რუსულ წარმართობაზე ხომ ამ დროს ძალიან ცოტა რამ იყო ცნობილი, ამიტომაც ისიც დაიჯერეს, რომ ოდესღაც არსებობდა სახელები მოვესლავი, დრევეოსლავი, ოლგოსლავი, სტოიანი, ვადიმი, ვოლიდამი, უიროსლავი. სინამდვილეში კი არანსებული სახელები თვით სულაკაძემა მოიგონა და თავის „ხელნაწერებით“ „გააფორმა“.

ყალბისმქნელის მონაგონმა ამგებმა შემდეგ სახელმძღვანელო-

ემპიც კი გადაინაცვლეს, მათ მთელი საუკუნის მანძილზე უჯერებდნენ, თუმცა ხანდახან გაისმოდა კრიტიკული აზრიც. მკვლევარი პიპინი წერდა: „უეჭველია, რომ ეს იყო არა იმდენად გამაყლებელი, რომელსაც მოგება აინტერესებდა, ანდა მისტიფიკატორი, რამდენადაც ფანტაზიორი, რომელიც საკუთარ თავსაც კი ატყუებდა. ეტყობა, იგი მისდევდა ძეგლების აღდგენის საკუთარ ოცნებას, რომელთა დაკარგვაც ასე ამწუხრებდათ ისტორიკოსებსა და არქეოლოგებს“.

დიდი ყურადღება მიიპყრო სულაკაძევის ერთმა ნაყალბევიც. მას დარჩა ხელნაწერი, რომელიც მოგვიანებით დაიბეჭდა, მას ჰქვია „საშავერო ფრენა რუსეთში ქრისტეობის 906 წლიდან მოყოლებული“. აქ ავტორი ამტკიცებდა, რომ საფრენი აპარატები რუსებს ამ უძველესი დროიდან ჰქონდათ, რომ ცაში მიფრინავდნენ თვითნაკეთი ფრთებით უზრალ ვაჭარი ოსტროვკოვი, ვოევოდა, ვოეიკოვი და სხვები. ბევრი ეძებეს ამის პირველწყაროები, მაგრამ რას ნახავდნენ, რაც არ არსებობდა. ჰქონდა ბევრი სხვა „გამოგონებაც“, რომელთა ჩამოთვლა ძალიან შორს წავიყვანდა.

სულაკაძეს ყურადღება დაუთმო ცნობილმა აკადემიკოსმა დიმიტრი ლიხაჩოვმა, რომელმაც ჩივნი „ტექსტოლოგია“ ის უწოდა, რაც ეკუთვნოდა: „ფალსიფიკატორი“.

ბოლოსდამოლოს, რა გედი ეწია სულაკაძევის „მუზეუმის“ ნივთებს? მისი სიკვდილის შემდეგ, 1832 წელს, მემკვიდრეებმა მიუღეს ეს ქონება პირდაპირ ზღაპრულ ფასად – 25 ათას რუბლად შეაფასეს. ნაწილი მართლაც გაიყიდა, უმეტესობა კი უკვალოდ დაიკარგა.

გივი გამრეკელი

რუს წერენ, რუს აზოვპენ ჩვენზე

როდისაც 2008 წლის აპრილში...

ამერიკა დარტყმის მიყენების საკითხს განიხილავდა

დავ, ორისა, რომელიც დღევანდელ 2008 წლის 7 აპრილში...

რეზიდენტო ვადის დამთავრების დროს ბუში პრეზიდენტად...

ბუშის პოზიციის სისუსტე უკანა პლანზე წვეს...

კვლავ შეიძლება გახდარიყო რუსეთისთვის საზავი...

ერთობაში, რომელიც წარმოიქმნა მისი მხრიდან...

მახსიათებელი საუბარი ვუტინსა და სადართველს...

„თქვენ ფიქრობთ, რომ შეგიძლიათ ენდოთ ამერიკელს...“

სააკაშვილი, რომელსაც ერთდროულად მიყენებენ...

სეპარატისტული მოძრაობის მხარეში დადგინდა...

სეპარატისტული მოძრაობის მხარეში დადგინდა...

იმავე საღამომ, რომელიც ასე ათასი მარტივად...

„სად არის ბუში? სად არიან ამერიკელები? ...“

ვეიზს ნიუბერი

Bloomberg.com

საკმე №2/850-2009

განჩინება

საჯარო შეფუთვების შესახებ

14 იანვარი 2010 წელი

ქუთაისის საქალაქო სასამართლო

სასამართლო

მოხამართლე - ირაკლი ლეკვეიშვილი...

დადასტურდა:

1. განჩინება სასამართლო შეტყობინების საჯარო შეფუთვების შესახებ...

2. ცენტრის მოქმედებასთან დაკავშირებით...

3. ცენტრის მოქმედებასთან დაკავშირებით...

4. ცენტრის მოქმედებასთან დაკავშირებით...

5. განჩინებას ქვიშის საწარმის შემადგენელი ნაწილის...

სასამართლო

ირაკლი ლეკვეიშვილი

სასწავლო უნივერსიტეტი გიგევი

შპს „ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტი“...

- 1. მათემატიკა/საინფორმაციო ტექნოლოგიების მიმართულებით - 6 ვაკანსია: - მიმართულების ხელმძღვანელი; - მათემატიკისა და სტატისტიკის მიმართულებით; - კომპიუტერული უნარ-ჩვევები; - მონაცემთა ბაზები; - პროგრამირება; - აპრაქტიული და სინტეზური ურუნველყოფა.

- 2. ტურნიზმისა და ისტორია-გეოგრაფიის მიმართულებით - 6 ვაკანსია: - მიმართულების ხელმძღვანელი; - ტურიზმი; - ისტორია; - კოლიტოლოგია; - გეოგრაფია.

- პიროვნების ფსიქოლოგია; - სოციალური ფსიქოლოგია; - გიგანს/ინფლუენცია ფსიქოლოგია.

- 6. პედაგოგიკის მიმართულებით - 4 ვაკანსია: - მიმართულების ხელმძღვანელი; - პედაგოგია.

- 7. სამართლის მიმართულებით - 8 ვაკანსია: - მიმართულების ხელმძღვანელი; - სამართლის საგანმანათლებლო; - სისხლის სამართალი; - ადვოკატის ხელმძღვანელი; - სართლადმომსახურების სამსახურში; - კონსტიტუციური სამართალი.

- 8. ბიზნესისა და ეკონომიკის მიმართულებით - 15 ვაკანსია: - მიმართულების ხელმძღვანელი; - ეკონომიკა; - ბიზნესი; - ფინანსები; - მენეჯმენტი; - დეკორაცია; - მარკეტინგი.

ფეხბურთი

ბანკი და კლუბი დაემოკიდნენ

სანათიბისის „დინამოს“ პრეზიდენტი ბადრი კატარაძე...

ას შემდეგ, რაც „თეთრ-ლურჯთა“ თავდაპირველი პრეზიდენტი...

გუგულიხმობთ იმ კონტრაქტს, რომელიც სასპორტო ურთიერ...

ზრახვები რომ სპორტო ურთიერებას, სპორტის სტრატეგია განხორციელებ...

დაწარმენ სიხალისეობას, ტრადიციისაგან, ოპერატიულიად გაცემ...

კალათბურთი

აქამც „ბარსა“

„ბარსელონამ“ გაიმყარა მისი პოზიციები 2009 წლის მიღწევებში...

უფლებად საბოლოოდ ისინი „შალვირისა“ და „ციხონა“ მოიპოვეს...

„ბარსელონა“ - 10, „სიენა“ - 8, „შალვირისი“ - „ციხონა“ - „სეველი“...

დასკვნითი რაუნდის დასრულებით შედეგები ასეთია:

„ბ“ ჯგუფი. „ოლიმპიკოსი“ - „პარტიზანი“ 81:60, „ორლეანი“ - „ეფესი“ 60:75, „რიტასი“ - „უნიკახა“ 71:73...

„ოლიმპიკოსი“ - 8, „უნიკახა“ - 7, „პარტიზანი“ - 5, „ეფესი“ - „რიტასი“ - 4-4, „ორლეანი“ - 2 მოგება.

„გ“ ჯგუფი. ცსკა - „ტაუბრესი“ 84:83, „რომა“ - „ოლიმპიკა“ 69:48, „მარსი“ - „მაკაბი“ 83:75...

ცსკა - 8, „ტაუბრესი“ - 7, „მაკაბი“ - 6, „მარსი“ - „რომა“ - 4-4, „ოლიმპიკა“ - 1 მოგება.

„დ“ ჯგუფი. „მილანი“ - „რეალისი“ 66:75, „ორლეანი“ - „პანათინაიკოსი“ 64:67, „პროკოპი“ - „სიმიტი“ 75-70...

„რეალი“ - „პანათინაიკოსი“ - 8-8, „სიმიტი“ - 6, „პროკოპი“ - 4, „მილანი“ - 3, „ორლეანი“ - 1 მოგება.

დაფასება

აქალ მისი

სპორტული რადიო „ჯაქოს“ ინიციატივით, არაოლიმპიური სპორტის სახეობების ათლეტ...

ამღვანელოვით, ეროვნულ ნაკრებში კი კახა ბასილიას დასაბრუნებელი იმედი...

ეროვნული ჩემპიონატი

მელია ლიდერს წამოეპარა

ქუთაისში მოქალაქე ქალთა ეროვნული ჩემპიონატის მე-6 ტურში...

ვაჟაძე იხივებოდა მისი მხარეზე. მისი მხარეზე მისი მხარეზე...

საბურთალოს რაიონში: ხურციძე, მელია - 5-5, ბაქრაძე, ნინო - 4-4, მიქაძე, ლომიძე...

ჭაღრაკი

რუსების ტრიუმფი

თურქულ ბურსაში დამთავრდა მოქალაქე ვაჟთა გუნდური ასოციაციის ჩემპიონატი...

და პირველი ადგილი დაიკავა. გამარჯვებულს მორი ქულით (21,5) ჩამორჩა ამერიკის გუნდი...

ინტერნეტიდან

ტინელი ფეხბურთელის დიმიტრი მარალონის ბრილიანტის სახურავი...

14 იანვარს ქალაქ გოლცინოში უცნობმა ქალბატონმა, რომელმაც თავისი ვინაობა არ გააჩვენა...

სახურავს შეიძლება უწოდებდნენ იტალიელ ფეხბურთელ ფაბრიციო მიკოლისსაც...

ქორწილიც გადაწყვიტეს

ცოლის შერთვისთვის თავი მოეხიფებულად მიიჩნია კალათბურთის ეროვნული ასოციაციის კლუბი „დინამო ნაგაბუდინისა“...

ამთი ურთიერთობა უკვე 5 წელი გრძელდება, თუმცა პარალელურად არ ჩამოვარდა მათი პაპობის დაქანობა...

პარალელურ ინტერნეტის კლუბის დონეზე დიდხანს არ გამოუჩინებია თავი, საბავარიო, ძველის ნაკრებთან ერთად...

რალი-რეიდი არგენტინაში დაბრუნდა

„დაკარ-2010“-ის მონაწილეობაში მ-11 ეტაპზე ჩილე დაბრუნდა და იმავ არგენტინაში დაბრუნდა...

საბურთალოს რაიონში 220 კმ საავტომობილო გზის პროექტის განხორციელების მიზნით...

მთავრობის დასაწყისში დაიბრუნდა მსუბუქი ავტომობილები...

საერთო ჩემპიონატი ლიდერობდა მსუბუქი ავტომობილები - ეს განაპირობა მათი უფრო მაღალი სიჩქარე...

ინტერნეტის სახელია.

მარადონას საყურე გაიყიდა

როგორც უკვე ვხვდებით (14.01.2010) იტალიის ნაწილში უფლებად აუქციონზე ვალენტინის დასაფარად გამოიტანეს...

სულიერება

წმინდა ექვთიმე თაყაიშვილი

16 იანვარს საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს წმინდა ექვთიმე თაყაიშვილს.

წმინდა ექვთიმე ღვთისმეტყველის (თაყაიშვილი) ყოველ მოქმედებას წარმართვებზე ღვთისა და ერის სიყვარული.

წმინდა ისტორიკოსი და კულტურის საფუძვალზე განაპოლოვა და ხელნაწერები, რომელიც საზრუნავი გაიტანა, მორეალისტური ლიტერატურის შექმნა წმინდა ექვთიმე თაყაიშვილის ხელმძღვანელობით საქართველოში გადმოვიტანა...

ექვთიმე თაყაიშვილმა დააარსა „საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფო საზოგადოება“.

2002 წელს საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის წმინდა სინოდის განჩინებით, მოხდა ექვთიმე თაყაიშვილის კანონიზაცია და ეწოდა მას - წმინდა ექვთიმე ღვთისმეტყველი.

გიული ლიპარტიანი

დაიჯესტი

თურქი მოსარდებელი ყოფილა...

ერთგვარადი ქურთული და პლასტიკატის პოტენციური რისკი სასაფლაოებზე იმდენად გვირგვინად შემოვიდა ჩვენს ყოფაში, რომ ამათ გარეშე თავი ქველად წარმოვიტყუებინათ. არადა, ამერიკელმა მეცნიერებმა ცოტა ხნის წინათ გამოაკვირეს, რომ პლასტიკური ქურთული შესაძლოა ჩვენი ჯანმრთელობისთვის საფრთხეს წარმოადგინოს. გამოკვლიეს, რომ იმ ადამიანებს, ვინც სასაფლაოებს მოსულად პლასტიკის პოტენციური სავაზა, გავნევენ მათი გარეშე. მეცნიერებმა შარდში... 69 პროცენტით გააჩვენეს. მეცნიერები ასევე აცხადებენ, რომ პლასტიკის პოტენციური გავრცელება, რომელიც ვიღაცას ხშირად ჩველებს კვებაზე, ხელს უწყობს გავნეების გავრცელებას მათი სხეულებზე. სიტუაციის შედეგად, ამიტომ ექსპერტები გვირგვინდებიან თან ავარიდოთ პლასტიკის პოტენციური სასაფლაოების მიღებას.

ტყევაში, ჩრდილოეთ ბერძნულ და ჩინეთის ცენტრალურ რაიონებში ბინადრობენ. ისევე, რომელიც დიდი პანდის (გაგაუკის ღვთისმეტყველი, ასევე მცირე პანდის სიცოცხლე მთლიანად გაგაუკება დამოკიდებული,

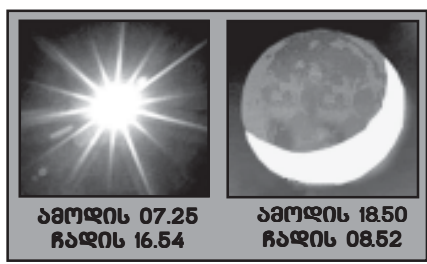
როგორც ყოველთვის ენოთისებრთა ოჯახის ამ წარმომადგენლის ძირითად საკვებს წარმოადგენს გაგრაჰის ბაგო, რომ მისი გავრცელების არეალში ტყეები საოცარი სიწვავით იმდენად, ამჟამად იგი ეკოლოგიური კატასტროფის საფრთხის წინაშეა - ცხოველებს საზრდო ალარ ჰქონდა. მეცნიერები კალაღონს არ იშურებენ წითელი პანდის გადარჩენაზე, მაგრამ სირთულე ის არის, რომ ისინი ღამის ცხოველები არიან, საოცრად მოხერხებულად დაკრძობიანებაზე და დედაინფაზე, ფაქტობრივად, არ ჩამოვიდა, ამიტომ მათი დაცვა უკიდურესად გაძნელებულია. მეცნიერებმა უსუსტად არც კი იციან, თუ რა გზით წითელი პანდა შემოიკრება სადღეისოდ პლანეტის გაგაუკის ტყეებს.

ანდა, ანუ სეხსლოვანი მელია

ამ ცხოველს, დიდგვაროვანი არისტოკრატიკით, მრავალი სახელი აქვს. ფრანგულად და რუსულად მას მცირე პანდას უწოდებენ, ინგლისურად - წითელი პანდას, ცენტრალურ მილიან (რაც ერთი ბასაჰირია, რადგან პანდა მელიას სულაც არ აქვს). კიდევ მას წითელი კატა-ღათვს ეძახიან, ხოლო გერმანულად - უბრალოდ კატა-ღათვს. მისი კიდევ ერთი სახელია ჰიმალაური ენოტი. თუმცა სახელების სირავალი ამ სიმკვრივეს კატარა ცხოველს საფრთხისგან სულაც არ იცავს. მცირე პანდა მართლაც პატარაა. ტანის სიგრძე 50-60 სანტიმეტრია, კუდიანად - ერთ მეტრამდე, მოზრდილი პანდა კი 5-6 კილოგრამს იწონის. ეს ცხოველები ნავალის მთის

დღის კალენდარი 16 იანვარი

32-ე შვიდობული სულთმოფენობიდან. შაბათი.

სხანება წმიდა ექვთიმე ღვთისმეტყველის (თაყაიშვილი) 1863-1953, წმიდა მოწამისა გორდისა (IV, წმიდა წინასწარმეტყველისა გალაქიასი (400წ. ძრისტან შობამდე).

ამოღის 07.25 ჩაღის 16.54

ამოღის 18.50 ჩაღის 08.52

დაიბადნენ:

- 1836 - მამია გურიელი, პოეტი. გარდაიცვალა 1891 წელს.
1858 - ნიკოლოზ (ჯაკობოზ) პუჩინი, იტალიელი კომპოზიტორი. გარდაიცვალა 1924 წელს.
1881 - ალექსანდრე ნუშნაძე, კინორეჟისორი. პირველი ქართული მხატვრული ფილმის „ძრისტინის“ რეჟისორი. გარდაიცვალა 1955 წელს.
1913 - ბათუ კრავიცივილი, მომღერალი. გარდაიცვალა 1970 წელს.
1932 - ოთარ მელვინიძე, კინოსა და თეატრის მსახიობი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი.

გარდაიცვალნენ:

- 1464 - დეზიდერიო და სეტიმანო, იტალიელი მოქანდაკე, აღმოსავლელი აღმოსავლეთის ფლორენციის სკოლის წარმომადგენელი.
1806 - ნიკოლა ლეჟანი, ფრანგი ქიმიკოსი. 1787-1789 წლებში მან პირველად შეიმუშავა სუფრის მარილისგან სოფის მიღების საერთაშორისო მეთოდი.
1929 - არტურ ტოსკანინი, იტალიელი დირიჟორი, 1898-1929 წლებში თეატრ „ლა სკალა“ ხელმძღვანელი.

მოვლენები:

- 1820 - გელისკაუხანა და ლაზარევი ანტარქტიდის ნაპირებს მიადგინეს და პლანეტის პოლო კონტინენტი აღმოაჩინეს.
1920 - პარიზში ერთი ლიბის სათაბურთოს პირველი სხელომა ჩატარდა.
1979 - ირანში მოხდა „ისლამური რევოლუცია“, ტახტიდან ჩამოაგდეს შაჰი მუჰამედ რეზა ზეჰლევი.
1982 - დიღმა ბრიტანეთმა და ვატიკანმა განაახლეს 400 წლის წინათ შეწყვეტილი დიპლომატიური ურთიერთობა.
1991 - დიდი „უდაბნოს პარიზის“ ოპერაცია, რომელიც 30-ჯამეტი სხელომეფოს გაერთიანებული ჯარები მოწინააღმდეგე და მიხნად ისახვდა კუვიტიდან ერაყის ჯარების განდევნას.

მელიანიშვილი

„ოჯახის მკურნალი“ ჰომეოპათიის (თ. ალაშვილი - დირექტორი, ქართული ტრადიციული მედიცინის (ნ. ნაჭვანიაძე, გავრცელებული მანუალური თერაპიის (თ. მიხომოვილი, მასაჟის და სამკურნალო ფიზიკულ-ტურის კლინიკა რუსთაველის 28/აღ. ჭავჭავაძის 2ა, 98-64-86, 98-99-55, (899) 55-99-61. www.alashvili.com

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 99-62-77; 899 32-85-76.

სუბარსტიყვა

კვლავ გალაკტიონის გახსენება

ჰაერ და ჰაერ თუ ასე ხშირად იმ არ ჩაფრინდა - რა ბათუში! თბილისში ყოფნა არ უღირს ჩირად, ბათუშიან არის გადახლართული. იმ რაბატარებს ენერგოსამიტს, ეროვნულ გმირად გვიტყვენ სენატორს.

საპრეზიდენტო ტახტიც თუ სკამიც ძალაძს, ძათძათს, ღაე ეგატოს! გაღე, სულ გაღე მთელი ბათუში თვით დედაქალაქს დამსგავსება. ...ჩამოქოლეთ, ავი ფიქრით გართული - ეს ყველაფერი არ მევსება!.. რაგაზ ნარეკალიძე

ანეკდოტები

- ძალითილო, ნება მიგოქეთ, დაგხანა-როთი.
- გბადლოვთ, ჩემი ჩანთები არცთუ ისე მძიმა.
- ჩანთები რა შუაშია, მე პლასტიკური ძირუბი ვარ.
- აგოგან, შავგვრემანი ძალევი ძარბთინანაგაზე გვერად ვნებინანავი არინანო.
- სისულელეა! ჩემი ცოლი შავგვრემანიც იყო და ძარბთინანიც, მაგრამ ვერანირი განსხვავება ვერ შევნიშნე.
თუ საყვარელმა გიღაღაბათ, არ არის საჭირო ცოლისთვის სპანდალის მოწყობა.
- მაგან გაგაუკატიურა, მაგრამ შური ვიძი!
- როგორ?
- მაგასვე ცოლად გავყვი!

კადრი

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკიანი) ქ. 19 გამომცემლობა: შპს „თანადგობა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ (დავით აღმაშენებლის 150. ტ. 899 79-76-79) შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩინი, № 20) მთავარი რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი 99-62-77; 899 56-81-86 პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომბაშვილი 899 53-76-16; რუსლან რუსიბა 899 17-21-21; სპარტაკ ქოპულია 899 36-00-35 პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაქიძე 879 01-04-77 ინფორმაცია 66434 რედაქციის მიერ შეუქმნედავი მასალები დამატებულია ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსახრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.